

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

№.....
..... 2022 г.

Проект!

ДО
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДОКЛАД

от **акад. Николай Денков – министър на образованието и науката**

Относно: *проект на Решение на Министерския съвет за определяне на критерии, показатели и методика за атестиране на академичния състав в държавните висши училища*

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

На основание на чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация и § 17 от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г. предлагам на Вашето внимание проект на Решение на Министерския съвет за определяне на критерии, показатели и методика за атестиране на академичния състав в държавните висши училища.

Проектът на Решение е изготвен в съответствие с целите, заложи в Стратегията за развитие на висшето образование в Република България за периода 2021 – 2030 година. Сред основните предизвикателства, очертани в Стратегията, са тези, свързани с необходимостта от осигуряване на висока квалификация на целия академичен състав чрез постоянно актуализиране на знанията, уменията и компетентностите на преподавателите.

Предвид ускорящата се динамика на пазара на труда е налице необходимост от стимулиране на по-активното включване на преподавателите и студентите в решаването на практически проблеми, за което са нужни разнообразни механизми и стимули, вкл. чрез използване на комплекс от минимални критерии за академично израстване, усъвършенстване на правилата за формиране на работна заплата, и др.

С цел преодоляване на тези предизвикателства са заложили конкретни цели, дейности и мерки в Стратегията:

- Цел 3. Подобряване на организацията и на ефективността на образованието във висшите училища, дейност 3.1 Повишаване на ефективността на вътрешните системи за управление на качеството на образованието, научните изследвания и академичния състав, мярка 3.1.2 Преодоляване на формалния характер на атестацията на преподавателите с цел превръщането ѝ в ефективен стимул за професионално развитие и академично израстване и мярка 3.1.7 Въвеждане на ефективен механизъм за регулярна студентска оценка на качеството на учебния процес;

- Цел 6. Активизиране на научната дейност във висшите училища, дейност 6.1 . Стимулиране на научно-изследователската дейност във висшите училища, мярка 6.1.1 Включване в системите за акредитация и атестация на обективни критерии за отчитане на научните и научно-приложните резултати през отчетния период: публикации в реферирани и индексирани списания, привлечени средства от научни и научно-приложни договори, съотношение преподаватели/защитили докторанти и др.

В тази връзка отпускането на допълнителни средства за увеличаване на възнагражденията на преподавателите във висшите училища беше обвързано в Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г. с разработване на обща стандартизирана национална методика за атестиране на преподавателите в държавните висши училища (§ 17 от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г.).

С предложения проект на акт се въвеждат нормативно общи изисквания за образователни, научни и научно-приложни резултати, които всеки преподавател трябва да постигне съобразно своето академично ниво и съгласно минималните критерии за академично израстване в съответното професионално направление. Възприемането на подобен подход ще позволи на инициативните и подготвените членове на академичния състав на съответното висше училище да покрият нормативните изисквания и ще повиши мотивацията на преподавателите. Предлаганата методика ще създаде допълнителен

стимул за млади учени, които са готови да работят интензивно през целия си професионален път.

С предложения проект на акт се цели и подобряване на международната видимост на българските университети. Подобен процес на атестиране ще доведе до повишаване на научната продукция, професионалната подготовка на преподавателите и качеството на висшето образование, което от своя страна е предпоставка и за привличането на повече и по-качествени чуждестранни инвеститори и студенти. По този начин все повече български висши училища ще се включат пълноценно в европейското образователно и научно пространство.

Проектът на акт предвижда в срок до два месеца от неговото приемане всяко висше училище да представи в Министерството на образованието и науката правилник за атестиране на академичния състав, съобразен с приетите и подробно разписани критерии, показатели и методика. Нарочна комисия към министъра на образованието и науката ще извърши преглед и оценка на съответствието на представените от висшите училища правилници, като ще изготви и предложение за разпределение на предвидените в Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г. средства като субсидия за издръжка на обучението над формираната по чл. 91, ал. 1, т. 1 от ЗВО.

В резултат на предложеното решение ще се постигне уеднаквяване на подхода и реализиране на стандартизирана обща методика за атестиране на академичния състав в държавните висши училища, съобразена със специфичните особености на всяко професионално направление и област на висше образование. Същевременно ще се създадат стимули за усъвършенстване, кариерно и научно развитие на преподавателския състав, които ще позволят на висшите училища да са по-конкурентоспособни и видими в европейски и международен план.

Необходимите средства ще са за сметка на предвидените разходи по чл. 1, ал. 5, ред 2.9. от Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г. и ще се предоставят на държавните висши училища след привеждането на критериите и показателите в правилниците им за атестиране на академичния състав в съответствие с методиката, като се разпределят въз основа на получената комплексна оценка за качеството на обучението и съответствието му с потребностите на пазара на труда, по професионални направления за всяко висше училище.

Проектът на акт не води до изменения в целевите стойности на показателите за изпълнение на бюджетните програми, в т.ч. на ключовите индикатори от програмния формат на бюджет на Министерството на образованието и науката. Предложеният проект

на Решение на Министерския съвет не води до въздействие върху държавния бюджет, поради което е приложена финансова обосновка по Приложение № 2.2 към чл. 35, ал. 1, т. 4, буква „б“ от правилника.

Проектът на Решение е публикуван на основание чл. 66 и чл. 69, ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс и чл. 85, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация на интернет страницата на Министерството на образованието и науката и на Портала за обществени консултации на Министерския съвет.

С проекта на Решение на Министерския съвет не се въвеждат разпоредби от европейското право, поради което не се налага изготвяне на справка за съответствие с европейското законодателство.

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

Предвид гореизложеното и на основание § 17 от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г. и чл. 8, ал. 3 от Устройствения правилник на Министерския съвет и неговата администрация предлагам Министерският съвет да обсъди и приеме проекта на Решение на Министерския съвет за определяне на критерии, показатели и методика за атестиране на академичния състав в държавните висши училища.

АКАД. НИКОЛАЙ ДЕНКОВ

Министър на образованието и науката